

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Speyer], Sept. 1478

[B]

[urn:nbn:de:bsz:31-313403](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313403)

funt iuris auxilia. v. de hoc. ff. ad syl. l. i. cū dñs. Frustra auxiliū legis inuocat qui cōmittit in legem. ff. de immo. l. auxiliū. de viū. c. quia frustra. Et tñ de A.

Ba.

Baburtus vel babosus idem ē. qđ stultus vel ebes et babigor idem. **B**aiulare idem est qđ portare. **B**alluta ē publica vtilitas vel est vas lute. C. de metel. li. xi. fm accur. **B**alliuus est effi. dñi epalis. vt de sen. ex. dilecto. et in de. i. de sen.

Balbus s; balbyciēs vel titubās qui vna nō explicat. s; fragis a balbādo dicitur. Sed blefus s; qui lūm impēctē pfert.

Bannū fm vulgare gallorū et libardorū videt eē edictū publicū iuxta illud qđ dicit Ray. c. qđ clericus de ho. compe. c. pco pariēsis nōciat bannū nōmie episcopi a rege.

Bannire scđm dicta vulgariū videt idem esse qđ p̄scribere. Et s; bannitus quasi p̄scriptus s; ciuitate vt in p̄lx. ff.

Bannitorū est locus causarū alias panditorū.

Bastangarij fm quosdā dicūt qđi bestie angarie eo qđ rusticos angariabāt. i. angēbāt ad quintā bestia p̄stādā. vt C. de muri. l. qđ ad p̄ns li. xi. Et scđm accur. bastangarij sunt in domo p̄ncipis s; si bestigarij primo modo vel quasi festatores animalū scđo modo alias bestatores.

Bariana. i. filius colūbe ita dicitur fuit sanctus petrus b; ix. ita dñs et mathei. xvi.

Barriles dicūtur vasa sicut in alpib; solēt haberi.

Be.

Bellū iustū qđ fit inuicē xxiii. q. ij. p. archi. in fū. et c. iustū bellū iustū videlicet illud qđ fit p̄cepto p̄ncipis de reb; repetēdis. vel p̄pter iniuriā repellēdā. Sūt autē septē ḡia belloz. Prīmū ē bellū rōmānoz. s; tra infidelēs de here. ex cōmunicam⁹ ij. Et s; romana nū q; romana ecclesia est captū fidei. xxiii. q. i. l. s; fides. Scđm est iudiciale qđ fit auctoritate iudicis hōtis mezz imperiū de sen. ex. c. dilecto. li. vi. ff. de rei. ven. l. q; restituerē. Tercū ē p̄suptuosū qđ faciūt inobediētes iudici de pe. dis. vi. ad fi. Quartū ē licitū qđ fit auctoritate iuris q; ad illū cui nōediē de resti. spoli. Olim de sen. ex. si vero. C. vii. vi. l. i. Quintū temerariū s; tra illos q; se iuste defēdūt Sextū voluntariū quo moderni p̄ncipes v̄tunt c. noli. xxiii. q. i.

Septimū est iustū et necessariū qd fit se et sua defendendo. Et i ius-
to bello morietes solui sūt ceteris paribz. xxiiij. q. v. oim rerum
rex homicidiū. et e. q. viij. oim timore. Sz q sine iussu pncipis bellū
dicit tenet. l. iulianā maiesta. ff. ad. l. iu. maiest. l. iij. r. in aut. de armis
coll. vi. et in aut. d. mā. pnci. coll. iij. Necessitate tñ imminēte sufficit
licēcia mgri officioz. fm Hostie. C. de fab. l. fi. li. xi. De bello vide

Archi. in rosario. xxiiij. q. ij. iustū. vbi ponit hex septē gna.
¶ Beneficiū sūmū latissimū p omni liberalitate. Min⁹ late p liberali-
tate pncipis. Et sic sūptū significat large et stricte. Large vt oti-
neat beneficiū stricte sūptū et cōs. rescriptū et pūilegiū. Stricte
dicit beneficiū pncipis concessio facta a pncipe d. aliq re vel iure qd ē pū-
cipis cōcedētis. Et p. s. differt a rescripto vel pūilegio. Et licet
ita stricte sumat tñ eius interpretatio latissima ē. l. fi. ff. de offi. pnci-
c. cū dilecti i. fi. de dona. et de ver. sig. li. vi. oī significatio sūptū est na-
tura pncipis qd ē esse liberalē i hijs q sua sūt. vbi gna. pnceps ali-
cui cōcedit domū aliq delatā ipsi pncipi cū integro ei⁹ statu. Dec.
vba sumū latissime sūt cū hijs q i sūt et adiacētibz r. oim iure suo
l. fi. qn cū ibi nō. C. de ho. vac. l. x. Sz pnceps cōcedit domū nō
opponēdo cū integro eius statu cer. sola domus concessa videt qz
ver. b. domus ad illa nō potest extēdi videlicet curiā viridarimū.
et adiacētia fa. l. fi. qn palle. n. aliūde sumeret sciētia q pnceps de
illis intellexerit. Nā sola liberalitas nō est sufficiens significatū nisi
aliud significatū cōcurrat qz alias se quere q cōcedēdo vna rez
videretur alia cōcederē.

¶ Beneficiū iuris id qd a iure cōcedit vel indulget. Et hozz benefi-
cioz iuris qdā sūt ordinarie qdā exōrdinaria vt illa q ex spēali p-
uilegio qbusdā spēali indulgent sic beneficiū restitutiōis i integz
ecclesie vel minori xxv. annoz cōcessum fa. d. in inte. rest. c. i. r. ff.
de cōsti. prim. l. vltima.

¶ Beneficiū epistole diui adriani Re. epistola.

¶ Beneficiū noue institutiōis de fidei iussore Re. fidei iussor.

¶ Beneficiū noue cōstitutiōis de duobz reis stipulādi vel pmittē-
di ē p qd subuenit duobz reis debēdi vel pmittēdi vt p ipm p-
stulare possint se nō insolidū s. p pte posse ueniri n. se obligauerit
et huic beneficiū renūciat et s. adiecta noua institutiōe in actiōe de
duobz reis pmittēdi vel stipulādi qz vt dicit azo in sū. C. e. ti. olim
effectus duoz reoz pmissiōis h. fuit vt si duo vel plēs eādē pe-
cuniā pmiserūt aut stipulati fuerūt ipso iure in singulis insolidū
debent et singuli debent. Poterat ergo ab vno eoz insolidū
peti qz vnusquisqz eoz insolidū erat obligatus.

Beneficiū cedendarū actionū Re. cedendarū actio. Quō autē renūciatur hīs instrumētis et beneficijs Re. renūciatio et de hīs in spe. ti. de renūc. §. finitū ptium v. sed nota.

Beneficiū feudoꝝ friderici et beneficiū femie hīs duō Re. in li. Feu.

Beneficiū ecclesiasticū dat rōe officij. de pben. cū fm aplm lxxxi. di. si q̄s ammodo. Et ergo beneficiū tale nō oferē excōicato. c. cuz bone. de et̄a. et q̄li. q̄ officijari nō potest nec fructū p̄cipit fm gōf. de de. excō. m̄m̄. §. si tñ queris.

Bephostranus fm azo. in sū. C. de episc. et de. §. nūc de orphano trams est idē q̄ gubernator infantū pauperū et orphanorū.

Bepotrophū est domus i qua alūtur paupes infātes de hīs vide. C. de epi. et de. orphano. et p̄o.

Beghardus et begvina vel begatta sūt. viri et mulieres terciū d̄m̄is. Et dicit Joan. q̄ begvinaꝝ gen̄ p̄nciosū ē nec s̄ facili alios q̄ religiosos admittūt a quibz om̄ibz modis est capendū xvij. q. ij. diff̄m̄. et ē. p̄nciosas. de hīs vide de. i. de reli. domi. vbi hosti. idē dicit. Et vide de. ad n̄am s̄ herē. vbi damnat secta taliū beghardorū et begvinaꝝ. Item c. cū ex ea. de excō. pla. li. vi. et de. cum. p̄o. de sen. ex̄o.

Bi.

Biarcha vel biarchas s̄ p̄nceps xl. militū a bis. xx. et archos p̄nceps dicitur vt colligit. C. de offi. q̄sto. vbi apparet q̄ biarcha est inf̄or dignitate q̄ cētrarcha cui est p̄testas cētenarij quia dux cētum militum.

Bigamus fm hosti. s̄ q̄ diuersis t̄pibz et successiue duas legitimas habuit vxores. Sed large et interpretatiue s̄ q̄ cōtraxit cū corrupta et f̄dua vel q̄ duas vxores habuit ante baptismū. vel vnā ante baptismū et aliā. post vel qui castitatē p̄missaz violauit vt subdyaconus vel monachus q̄ strabit de facto cū de iure non possit vel qui vnā de iure alterā de facto. vel q̄ de facto duas ducit vxores vel q̄ vxorē adulterū postea sciēter cognoscit. Nā non p̄t p̄moueri ad sacros cō vxor adulterata ē etiā si eā virginē duxerit dū p̄ adulterū eā cognouit alias sec̄ xxxiij. di. si ē vxores. Scdm̄ q̄bā aut̄ indistincte bigamus r̄setur etiā si ignorāter cognoscat eā sic h̄ publicā p̄niam egit. Dicit aut̄ bigam̄ fm̄ inno. iuxta vulgare p̄ncialū quasi bis gamus. i. stult̄ vel fatū. q̄a ibi stult̄ s̄ gamus. Vel s̄ bigamus n̄ bis q̄ ē bimū et gamma q̄d est mulier q̄si hamo bime mulieris vel bimi cōiugij. Et licet bigamus ad sacerdotiū p̄moueri nō possit. c. d̄ diga. q̄ p̄hibent̄ bigamij nō apter culpā sed apter sacramēti de eccl̄. c. sup̄ et c. debitū.

eo. ti. Tñ de necessitate bigamus ordinat in subdyaconū xxxiij
di. subdyacono. Et bigamus nō est ille qui cōtrahit cū vidua si est
incognita. c. debitū palle. Nec est bigamus cōtrahens cū vnica et
virgine. de cle. cōiuga. c. sane.

Bigamia triplex est. vna vitelicez qñ q̄s duas vel plures hēat
vxoꝛes. Alia cū quis cōtrahit cū corrupta. Tercia q̄ castitatē p̄
missam p̄ votū solēne violat vel q̄ sciēter cognoscit vxoꝛē adulter
rā et cū talibz nō dispēsat. et qui tales ordinat priuat officio et po
testate ordinādi. Et similē ordinatus tali ordine priuat. vt nō. e.
ti. c. ij.

Bipharia id est bis nupta.

Bisse sunt due p̄tes alics et cōtinent octo vncias nec dī ad r̄spe
ctū totius cum nec duplicatus reddit suum totuz et alias dicitur
bes. vi. s. As.

Bisextus hōz dies ecc̄l. xvi. vt nō. in. l. cū. bisextus. ff. de. x. fig.
vbi glo. de nonis Kalēdis rē. Et vñ dicit nō. bern. in c. q̄ sunt de
ver. fig. et nō. ff. de statu. libe. in. l. cū. lxres. s. Iticibus.

Bo.

Boeti legistaz. adiutores eoz sunt q̄ rōes publicas discutiūt
Et inde hocius nomen accipit. Boete em̄ grece latine dī adiutor
s̄m accur. C. de ta. scri. et po. li. x.

Bolida vel bolidis est massa plumbi quā mittūt naute ab mare
ad experiēdum pfunditatem. Vnde Per bolidā plumbidic mas
sam significari. Per quā naute solēt maris explorare pfūdum.

Bona eoz qui sibiip̄s mortē ostiūt seu infligunt s̄m a zo. in
fim. C. de to. moꝛ. sibi cōsti. Si s̄s faciūt ex ipaciētia doloris. vel ob
pudorē eris alieni tūc nō auferūtur bona heredibz. Si aut̄ faciunt
ex osciētia delicti scz si aliquis infligit sibiip̄i mortē ideo qz erat de
lictum vel crimē ob qd nō erāt bona publicāda pūta furtum ho
micidii vel hōi tūc auferūtur bona heredibz. Itē si erat crimen
cuius accusatio poterat inchoari post mortē vt rapetūdaz. peculia
tus et lese maiestatis tūc etiā auferūtur bona heredibz. Si aut̄ ac
cusatio nō poterit inchoari post mortē nō auferūtur sibi bona nisi
adiudicauerit sibi mortē postq̄ fuerit in scelere dephensus. ff. de
to. eoz qui añ sen. moꝛ. sibi cōsti.

Bona libertoz. p̄dnus succedit in bonis liberti in ecia pte ad
dita locupletate hereditatis liberti vel ab vno ex heredibz et nō
relictis filijs a libertoz. vel etiaz relictis sed ingtis vt nō possint ar
guere testamta suoz parētuz inofficiosa. locuples aut̄ hereditas

weat si e maior cetū aureis. vt dic ago. in fi. C. 8. lo. lib. 7. iur. pro.
¶ Bona materna et materni gnis sūt illa q̄ ex matre vel auia de-
benē filiis familias vel etiā emancipatis deriūtur. Et q̄nq; p nepo-
tib; puta res auie ipsoꝝ.

¶ Bona ciuitatis abusiue publica dicta sunt. Sola ḡm publica sūt
que populi romani sunt vt. l. bona. ff. de ver. sig.

¶ Bona dicūt sic a beādo eo q̄ beāt. i. beatos faciūt vel pfunt. Itaq;
beato dē q̄d pdesse. et q̄d pdest beato. l. honoz. ff. de ver. sign.
Sumit̄ autē h̄ dictio p om̄i bono vtili et delectabili. vel honesto
spūali vel tpali vt. i. de asa. In iure aut̄ hec dictio bona in plurali
et naturalit̄ significat res s̄ras q̄ sūt in dñio n̄o vel q̄si vt in di-
cta. l. honoz. et ipsas res ex p̄rio significato cōiter accepto sig-
ficat deducto ere alieno. Nūq; aut̄ nō d̄ucto significare cōcludi
tur. Verbiḡa. Testator legat alicui quartā ptem bonoz. et ibi
bona dicunt̄ deducto ere alieno. l. cū aut. ff. de leg. ij. Itā sensus ē q̄
p herede deducto om̄i ere alieno de hereditate legatarij habeat
q̄rtā in bonis q̄ sup̄sūt. i. quotā sibi legatā et s̄re enere creditoris.
vt in. l. pall. S; ibi testator herede instituto legat ticio om̄ia bona
vel p fideicommissuz vult restitui. significat es alienē. nō deducti imo
trāfire ad legatariū vel fideicommissariū. Et ita idem signat q̄ he-
reditas l. nāq; s. fi. cū. l. se. ff. ad trebel. Finalit̄ s̄ h̄ dictio bona si-
gnat latissime om̄e q̄d quis modo p̄t pdesse. Et p̄t in iure reci-
piē in cōi siḡto signat q̄ sūt in n̄o dñio vel q̄si. deducto ere alieno
Etiā siḡat hereditatē q̄n p̄abile mediū cōmobi; h̄ declarat. et
sic bonoz appositio aut est ciuilis aut naturalis. Ciuilis em̄ signat si-
cut lex. et eius signatū se adaptat et in bonis anumerat̄ si q̄dē in
actionib; petitionib; p̄secutionib; l. bonoz. ff. de ver. sig.

¶ Bonoz possessor d̄r ille q̄ de iure p̄torio alteri succedit qz bonoz
rū possessor a p̄tere sunt muēte. Et ē d̄ra inē bonoz possessores
et herede qz bonoz possessor de iure p̄torio succedit isti. de bo. pos.
s. i. et. ff. e. ti. p. to. et est nomē iuris vt nō. bern. de cau. pos. et p̄e
in glo. iij. et. ff. de ver. sig. l. hereditas. Aliud est possessor bonoz
due dictioēs nō nomē p̄positū. signās factū et nō ius sed heres suc-
cedit de iure ciuili.

¶ Bonoz possessio ponit̄ p vna dictioē s̄m Azo. et signat ius re-
cipiendi p̄sequēdēq; et retinēdi illud quod in bonis illius erat cui
succedit de iure p̄torio. et differt a p̄titionē hereditatis q̄ est de iu-
re ciuili. vt institu. et. ff. p̄ealle. Idem est ius quod p̄sequimur
et in hoc differt ab actione hereditatis v̄muerfali scilicet posses-
sorie hereditatis p̄titione. Et quādo ponit̄ur pro vna dictioē vt

bonoz possessio significat hoc ius. Si autē dicitur possessio bonoz. tūc significat factū. Diuidit autē bonoz possessio qz alia ē ordinaria. alia est exordmaria. Alij diuidūt bonoz possessionē in has duas species scz bonoz possessionē sūm tabulas testamēti quā p̄tor dat liberis a p̄re in testamēto iniuste p̄teritis. ⁊ bonoz possessionē extra tabulas testamēti ut dicitur.

¶ Bonoz possessōes exordmarie sūt due ex testamēto scz sūm tabulas et nō tabulas. Et q̄tuor ab intestato scz bonoz possessō vñ liberi. bonoz possessō vñ agnati. bonoz possessō vñ agnati ⁊ bonoz possessō vñ vir et vxor. Quaz descriptōes subiciētur.

¶ Bonoz possessio exordmaria dicitur duobz modis. Vel qz nō ē stabilia certa pte edicti. scz ex testamēto tñ. vel ab intestato tñ. s̄ vt vaga. q̄qz ex testamēto q̄qz ab intestato dēfere. et cōpetit tātū his qui vocant̄ ex iuris legibz. vt ecce m̄ alijs in testamēto institutis. postea in puerpio decessit et filiū quē gestabat in vtero p̄ferit. Presumit̄ em̄ filius s̄ institutus et hōz bonoz possessōz sūm tabulas et septimā pte exordmaria. Cui⁹ bonū est exēplū sūm legēz corneliā tā ex testamēto q̄ ab intestato q̄ figit̄ eū q̄ morit̄ i captiuitate decessit. ipsa hora captiuitatis. Et ideo q̄libet p̄t ei noua lege cornelia ex testamēto ⁊ ab intestato succedere. vt s̄ dicit̄ bo. pos. s̄ sūt etiā. Dicit̄ autē exordmaria possessio qz ius nō tribuit. vt carthaginiē. et q̄ dat̄ vntri. et q̄ dat̄ gr̄a litis agnoscedē. vñ et exordmaria dat̄ sine cognitōe q̄ in ordinarijs. qz om̄ne ius tribuit̄ q̄tū ē. Itē bonoz possessio aliē diuidit̄. qz alia dicitur bonoz possessio edictalis vt q̄ ex dicto p̄p̄rio mortui decernit̄. Alia v̄ro bonoz possessio decretal̄ q̄ a viuo p̄p̄ore decernit̄. vel qz hodie nō ē necessarius eā decerni vel dari. Dicit̄ em̄ decretalis a iudicis p̄ntia q̄ in eiq̄ cognitōe exigit̄ qz sūm azo. possit et illud dici vñ eē bonoz possessionē edictalē et eandē appellari decretalē vel iudicialē ex eo q̄ accipit̄ efficaciam ex p̄ntia iudicis. Nec est b̄ra inter decretū et decretalē licet quidā dicūt cōtrarium.

¶ Bonoz possessio sūm tabulas est ordinaria ex testamēto. et dicitur eē ex testamēto sūm azo. nō qz iuuat̄ ex voluntate defuncti s̄ qz nō dicitur eū nō exite testamēto et dat̄ scriptis heredibz et eis deficientibz vocant̄ substituti. Et nō substitutis deficientibz vocant̄ substituti eis. Detunt̄ autē ex originalibz tabul̄ tñ nō exēplo. Itē si fiat q̄stio d̄ tabulis d̄z p̄bari c̄cūqz intētio p̄ septē testes et nō p̄ duos tñ sūm azo. licet quidā dixerūt cōtrariū. Si autē testator nō facit testamētū in scriptis sed in verbis vel nūcapatiōe rez. vel hominū datur bonoz possessio sūm nūcapatiūū testamētum.

¶ Bonoz possessio extra tabulas quā p̄tor liberis pollicet̄ s̄m spe.
in tractatu de libel. ti. de testa. §. se q̄tur̄ videre ubi dicit. Est ⁊ alia
bonoz possessio n̄ tabulas q̄ dat̄ filio vel nepoti p̄terito n̄ testa
mētū p̄ris vel aui q̄ filiū vel nepotē i testam̄to suo vel vita p̄terijt
et aliū in tabulis si filio vel nepoti legavit ipse t̄m legatū nō agno
uit et s̄m azo. in s̄u. e. ti. deferē liberis naturalibz ⁊ legitimis t̄m pura
adoptivis. Itē natis et nascituris. Itē emancipatis p̄cipue et his q̄
erāt i potate defuncti et dat̄ ex illis ex q̄bz potuit aye hereditas aut
bonoz possessio peti de iure cōi. Dat̄ aut̄ a p̄re natali ⁊ i adoptōe
nō h̄z locū s̄ bonoz possessio n̄ instituanē ab eo heredes ⁊ ali⁹ eis
omittat̄ edictū. Itē alia est bonoz possessio n̄ tabulas s̄m villæ.
in spe. ibid. q̄ dat̄ p̄ri vel m̄ri vel aui vel p̄auo si sint p̄teriti ex te
stam̄to filij vel nepotis emancipati ḡtis et sine pecunia cū q̄ n̄ ē fa
ctū p̄aerū. ne p̄r vel au⁹ inq̄retaret̄ suā iudicia. nec receptū ē ab eo
q̄tū satis est. q̄ etiā nec milēs nec in milicia decessit. Itē s̄m eūdes
ibidē. Est et alia bonoz possessio n̄ tabulas q̄ dat̄ p̄rono p̄terito
n̄ testam̄tū liberti. si sit maior cētenario ad recipiēdū p̄ p̄ronuz
eciā p̄tē sibi debitā de iure et dat̄ p̄rono si sit p̄terit⁹ oino. Vel etiā
si sit sibi m̄m⁹ eciā p̄tē legatū et tūc dat̄ p̄ sup̄pl̄m̄to vsq̄ ad eciā
p̄tē. Et differētia s̄m azo. a bonoz possessione q̄ dat̄ liberis. q̄a
tūc s̄ demū dat̄ si hereditas liberti sit abita saltē ex vno de heredi
bus. Sed illa q̄ dat̄ur liberis satis est q̄ q̄s potuit esse heres licz n̄
nō potuit petere s̄m tabulas bonoz possessōz. Itē nōndū q̄ q̄re
la inofficiōsi testam̄ti fere s̄ idē opatur q̄ bonoz possessio n̄ ta
bulas q̄ testam̄tū rescindit ⁊ factū. Sed s̄m dicit̄ q̄ s̄ iure scissum
et irritū ē. Sed in s̄ d̄r̄nt q̄ bonoz possessōes oēs p̄torie actiones
sūt vel edicta p̄torie q̄rela aut̄ inofficiōsi testam̄ti civil' ē. Et p̄mis
sē bonoz possessōes ordinariē sūt et cōpetūt ex testam̄to Alie bo
noz possessōes cōpetūt ab intestato.

¶ Bonoz possessio v̄n liberī s̄m villæ. in spe. ubi s̄ §. viso dat̄ filio
emancipato q̄n p̄r decedit ab intestato et ē ordinaria et eā n̄ h̄nt
liberī in linea materna s̄ q̄ciēs. ff. de suis et legit. here.

¶ Bonoz possessio v̄n agnati vel v̄n legitimi ordinaria ē. Et sc̄d̄z
villæ. ibidē dat̄ p̄ximis cognatis q̄iunctis p̄ virilē sexū post liberos
ab intestato. Et nō q̄ bonoz possessio v̄n legitimi nō ē caput spe
ciale s̄ ḡnale occurrēs cū alijs sp̄ealibz bonoz possessionibz s̄z cū
v̄n liberī. v̄n agnati. v̄n cognati. v̄n ex lege et senatuscōsultū.

¶ Bonoz possessio v̄n agnati similē ordinaria est. Et s̄m villæ.
dat̄ hijs ab intestato q̄ p̄ femineū sexū q̄iuncti sunt. vt si neq̄ libe
ri neq̄ legitimi existāt p̄ximi cognati succedāt.

¶ Bonoz possessio vñ vir et vxor familie ordinaria est et dat viri muliere ab intestato decedente agnatis vel cognatis nō exniti- bus. vel ecōtra dat mulieri viro ab intestato decedente agnatis et cognatis nō exniti- bus. Et hec omēs ordinariē quatuor bonozum possessiōes aptūt ab intestato. Alie vero q̄ sequūt sūt extrariē.

¶ Bonoz possessio extraordinaria q̄ ē noie caret s̄m vilis. ibidem et cōpetit hijs q̄ ex lege et senatuscōsul. et cōstitutioibz. p̄n. puz tā ex testamēto q̄ ab intestato veniūt scz vt cū aliq̄s vult succe- dere p̄ri suo quē ab intestato decedisse inuenit. cū ab hostibz rebūt vel cum a captiuitate fuerit ematipat. et sic iuro ciuili cū cogna- tis in successione iuris postlimini petat sibi hāc bonoz possessiōē concedi.

¶ Bonoz possessio ex lege cornelia eōdem modo dat filio emanci- pato et iure ciuili incognito cū vult succedere p̄ri decedēt ab inte- stato apud hostes in captiuitate.

¶ Bonoz possessio ordinaria septima dat vno nō patrono vo- lenti succedere libertō ab intestato decedenti sine liberis. Alio mō filio volēti succedere in bonis matris vel ecōverso. Et dat alio mō infanti vel curatori eius volēti succedere ex testamento matris q̄ testamētū narrare nō potuit p̄uenta morte cū i puerpicio decellit et alios filios coheredes instituit. Dat aut hęc bonoz possessio fi- lio adoptiuo vel arrogato volēti succedere p̄ri adoptio vel arros- gatori ab intestato decedēt. Omēs aut bonoz possessiōes s̄misse ius tribuūt sed que sequūtur ius nō tribuūt licet facti sunt.

¶ Bonoz possessio cartomiana ē illa p̄ qua filij ipubes volēs succe- dere in bonis p̄ris ab intestato tāq̄ proximior. vel cūpere testamē- tū p̄ cōtra tabulas vel dicē ipm nullū ipso iure cū sūt p̄teritus. et cū obiciat sibi contra iustia bonoz et filiatiōis vel mouet sibi q̄stio status puta q̄ fit seruus petit p̄ cartomianū possessōē institui p̄ cō- traueriā motā de bonis. et filiatiōē et q̄stionē stat. vsqz ad tpa- pubertatis sue deferri. Et dat solum cognitiōe lummaria. Re. j. Cartomianum.

¶ Bonoz possessio noie ventris dat mulieri p̄gnati in bonis ma- riti in quibz s̄m dignitatem suā sibi et familie sue alimta cōstituit.

¶ Bonoz possessio ex edicto diui adriani tollēdo dat alicui volē- ti succedere in bonis aliquius ex testamēto in quo institutus vel in- scriptus est ex eo q̄ ondit testamētū nō cācellatū nec abolutum nec in aliqua pte sua abrahū s̄m alb. Et dat volēti succedere ab- intestato s̄m goff. qd̄ pbat sc̄ba ps rub. que s̄ de scrip. herede. Sed ratio goff. dicit cōtra in sū. Hoc tñ notādum sc̄dm villhel. de

bonoz possessione q̄ bonoz possessiones olim fuerūt vtilēs sed hō
die sunt inutiles p̄ter q̄ in quinq; casib;. Prim⁹ q̄n viuo testatore
postu⁹ p̄teritus decessit quasi videat̄ testamētū ruptū iuris solēni
tate. cum nihilominus heres scriptus ex isto testamēto petit bono
rū possessionē vt in. l. postu⁹. ff. de inius. rup. et irri. testa. Secūd⁹ ē
in. l. fili⁹. e. ti. Tercius in sti. qui mo. testa. infir. §. ij. Quart⁹ in. l. he
res. ff. de decre. ab or. fa. Quintus in. l. equissimū. §. ij. e. ti. et. l. fili⁹
C. de inoffi. testa.

¶ Bonoz possessio ex testamēto militis in militia decessentis non
dat̄ patri vel ayo vel p̄p̄o. vel cōtra cōtra tabulas vt. C. de tes
ta. mili. Ine quidem. et. l. milites.

¶ Bona vacare est ipsa dñm nō habere.

¶ Benefidei possessor est qui credit se aliquā rē iuste retinere Sed
malefidei possessor est q̄ iniuste scit se aliquā rē possidere vt in reg.
possessor de re. iur. §. vi. et in sti. de vsuca. p̄ to.

¶ Benefidei emptor d̄ q̄ ignorauit rē alienā esse vel putauit ven
ditorem habere ius vendendi scz esse p̄curatores vel tutorē. ff. de
ver. sig. l. benefidei.

¶ Bos corruptus ē bos q̄ facile corripitur. i. cornib; pungit

¶ Boues nō cōtinent̄ sub appellatiōe iumentoz s; pecudū vel ar
mentoz. ff. de ver. sig. l. boues. vñ si lego armētū cōtinet̄ boues. ff.
de le. iij. l. seruus. §. armētō. Sed si lego iumētā nō cōtinent̄. l. lega
tis. §. iurpenti. e. l. et. ff. de edi. edic. l. ediles.

¶ Breuiter nō. Jo. cal. in cōmētū suo sup. h̄ere. cū dilect⁹. §. cau
pol. et appie. Et Jo. an. de testa. e. i. li. vi.

¶ Breuiloqua hec d̄ctio signat substitutionē q̄ breuib; verbis cō
tinet substitutionē cumulationē et multiplicationē. Et q̄ breuiloq̄
est illa substitutio q̄ substitutiōis vnius p̄sone ad aliā fit repetitio
rē breuiloq̄ illas tot et eodē mō signat substitutiōes. vt signant
eius verba vel quis aliūde sumpta significata. Et d̄ breuiloq̄ id ē
breuib; verbis fit et breuib; verbis cōplendit plures substitutio
nes vt. no. accu. et bar. ff. de vul. et pu. substi. De hoc vide. j. Sub
stitutiō breuiloqua.

¶ Bocartica materia d̄ q̄ ē contraria opinio nū rōnib; inuoluta.

¶ Bu.

¶ Brutus d̄ quasi obrutus q; sensu caret. Et est sine rōe et p̄sōe
tia s̄m p̄s. vñ brutire. i. infatuati.

¶ Bubulus est magnus et siluestris bos s; bucul⁹ ē puus bos.

¶ Buc⁹ ē garrul⁹ q̄ ceteros ozis loq̄citate n̄ sensu supat s̄m p̄sōe.

¶ Bulla ē sigillū pape vel l̄ra quā dat papa vel ornāmētū regale.